

**Biz mühendisler için tek yol,
kim için ve ne için çalıştığını bilerek,
emekçi halkın yararına üretim yapma
olanaklarını aramaktır.**

Harun Karadeniz

Elk. Elo.Müh. Ulaş Birgör
ulas.birgor@emo.org.tr

Harun Karadeniz'i anmak, düşünce ve eylemini tüm kuşaklara tanıtmak, özellikle de 68 kuşağının dinamikleri içerisinde mühendislerin aldığı rolü simgelemesi adına her mühendisin en temel ödevlerinden biri olarak görülmelidir.

O, devrimci, yurtsever, aydın kimliği ile mesleki kimliğini kendi kişiliğinde yetkinlikle bütünleştirmeyi başarmış ender mühendislerimizden idi.

Yakalandığı kanser hastalığı nedeniyle 15 Ağustos 1975 tarihinde 33 yaşında, 12 Mart sıkıyönetiminin çeşitli engellemeleri sonucu yaşamını yitirdiğinde, arkasında bugün bile geçerliliğini koruyan düşünceler, sürekli eylem ve mücadele içinde geçen bir yaşam ve 10'a yakın kitap-yayın bırakmış bir meslektaşımız olarak Harun Karadeniz'i, EMO İzmir Şubesi Ağustos sayısı Anılarda Kalanlar köşesinde bir kez daha anıyoruz.

6 Eylül 1942'de Giresun Armutlu köyünde doğdu Harun KARADENİZ. Bulancak ve Samsun'da öğrenim gördükten sonra 1962 yılında İTÜ İnşaat Fakültesi'ne girdi. Üniversite öğrenimine başlaması ile birlikte ülkenin içinde bulunduğu gerçek ile tanışan, gençliğin ve toplumun sorunlarıyla daha yakından ilgilenmeye başlayan Harun Karadeniz, kısa sürede kendini gençlik eylemlilikleri arasında buldu ve onun önde gelen liderlerinden biri oldu. Bu yıllardaki olayları ve gençlik hareketlerini ülke sorunlarının bütünselliği çerçevesinde "Olaylı Yıllar ve Gençlik" adlı kitabında büyük bir yetkinlikle aktardı. 1967 yılında İTÜ Öğrenci Birliği Başkanı seçilen Karadeniz, öğrencilerin, gençliğin akademik ve özgül sorunlarının ülkenin temel sorunlarından soyutlanamayacağını kavrayan ilk gençlik liderlerinden biri olarak adını Türkiye Devrim tarihine yazdırmıştır.

İTÜ Öğrenci Birliği'ne girmesiyle başlayan devrimci süreç öğrenci hareketinden gençliğe, oradan da siyasal mücadeleye uzanan bir çizgide gelişti. Olayları basite indirgeme ve anlaşılması zor toplumsal gerçekleri kavranabilir hale getirmekteki mizahi ustalığı çabucak kitleler ile bağ kurmasını sağlıyordu. Üniversitede öğrencilerin Birlik örgütü etrafında kenetlenmesi ve Kartal-İstanbul Bölgesi İşçiler Birliği çevresindeki toparlanma Harun Karadeniz'in örgütsel çalışmalarındaki yeteneklerinin başarılı birer sonucu idi. Özel okulları protesto yürüyüşü, yakın arkadaşı Vedat Demircioğlu'nun yitildiği 6. Filoyu protesto gösterileri, Nato'ya Hayır haftası, Ortak Pazar ve montaj sanayini protesto yürüyüşü, Gerze tütün mitingi, ilk üniversite işgalleri, Harun'un İTÜ Öğrenci Birliği Başkanı olarak bazen planladığı, bazen en ön safta katıldığı eylemlerden idi. Bu süreçten sonra Harun Karadeniz 12 Mart Askeri Yönetimi tarafından tutuklandı, TKP ve Dev-Genç davalarından dolayı yargılandı. Dava sürecinde hastalığı ortaya çıktı ve tedavi için yurt dışına çıkması gerektiği halde 12 Mart sıkıyönetiminin uzun süre kendisine pasaport vermemesi nedeniyle genç yaşta yaşamını yitirdi.

"Mesleki bilgilerimizi kullanarak lüks binalar inşa edeceğiz fakat bu binalarda kimlerin yatıp kalktığını sormayacağız... Mühendis olarak silahlar yapacağız, fakat bu silahlar düşük ücretlerine zam isteyen işçi kardeşlerimize çevrildiği zaman ses çıkartmayacağız, olmaz böyle şey... (1968)"

"Olaylı Yıllar ve Gençlik", "Kapitalsiz Kapitalistler", "Yaşamımdan Acı Dilimler", "Eğitim Üretim İçindir", "Yerimizi Bilelim", "Türküler Yalan Söylüyor", "Özel Yüksekokullar ve Ardındaki Oyun", "Yabancı Sermaye-Ortak Pazar-Montaj Sanayii", "Petrol Sorunu", "Yapı Malzemeleri Üretiminde Ulusal Kaynaklara Dönüş" adlı eserleri ile Harun Karadeniz, dönemin ülke sorunlarını ve mesleki çalışmaları harmanlayan değerli fikirlerini bizlere kazandırdı.

"Eğitim Üretim İçindir" adlı kitabında Harun Karadeniz, Türkiye'deki eğitim düzeninin temel yanılığını, eğitimin üretime dönük olmaması, bunun yerine ansiklopedik ve bir takım soyut bilgiler verilmesi biçiminde koyarken özellikle orta öğrenimin amacının ne olduğunun bile bilinmediği üzerinde durmaktadır. Bütün bu çözümlerinin ışığı altında, insanın insanı sömürmediği bir dünya için eğitimi, ne için ve kim için yapıldığı bilinen bir üretime yönelik eğitimi hedef olarak göstermiştir.

Harun Karadeniz, öğrenci ve genç olmanın sorumluluğu ve bilinci yanında toplumun tüm dinamikleriyle iç içe, işçi sınıfının yanında olan bir öğrenci örgütlülüğünün siyasal zemini çerçevesinde mücadele eden 68 kuşağı devrimci ruhunun önde gelen isimlerinden biriydi. Kartal İşçi Birliği'ndeki sayısız eğitim seminerlerinden birinde Arçelik işçilerine şöyle sesleniyordu ; **"Vahşi kapitalizmin gelişmiş kapitalizme dönüşümünü yaşıyoruz şimdi. Yani artık değer sömürsü artık kapitalsiz kapitalistlerin kimini kapital sahibi yaptı. Peki, soralım bakalım: Mal sahibi, mülk sahibi, hani bunun ilk sahibi..."** Bu açıklamayı salonda bulunan bir Gamak işçisi bir Arçelik işçisine şöyle aktarıyordu; **"Anladın mı oğlum! Yani Arçelik senin, Gamak benim. Yani aslına dönersek bu böyle..."**

ölüm ilgilendirmiyor artık seni, cinayet ilgilendirmiyor
bir dağ yamacında, pınarlar kadar berrak bir şafakta
köylüler geçiyor Zap Suyu'ndan ve Tanıyor seni
işçiler geçiyor Eyüp'ten, Kartal'dan ve tanıyor seni
ölüm geçiyor atardamarlarından ve tanıyor seni
kuşların, ağaçların, toprağın sesini dinliyorsun
ölüm ilgilendirmiyor artık seni, işkence ilgilendirmiyor.
ışıklar içinde yüzün
yüreğinde tarifsiz bir telaş
sabah, vardiyadasın bir dokuma tezgâhında
öğle, bir yürüyüştesin pankartlar afişlerle dalga dalga
akşam, nöbetini tutuyorsun bir grev çadırında onurun
rüzgâr tanıyor seni
bulut tanıyor
elini uzatıyorsun bir dağ yamacında, bir kolun kesik...
bir mermi daha sürüyorsun ve basıyorsun tetiğe
bir dağ yamacında, yüreğinde tarifsiz bir telaş
ölüm de tükenmiş ölümsüzlük de,

kolun kesik değil ama...

Refik DURBAŞ

"Olaylı Yıllar ve Gençlik", Harun Karadeniz Arka Kapak,

"Gençlik olarak biz, ülke sorunları ile ilgilenmeyi görev biliyoruz ve ülke sorunlarıyla ilgilenip etken olduğumuz ölçüde görevimizi yaptığımıza inanıyoruz. Çünkü ülkenin geleceği, gençliğin geleceğinden ayrı düşünülemez."

"Biz ülke sorunları ile ilgilenmekle, gerçekte kendi geleceğimize sahip çıkmış oluyoruz. Önceki kuşağın bize devredeceği Türkiye'yi, Amerikan üslerini, bizi Amerika'ya bağlayan ikili anlaşmaları, yıldan yıla artan dış borçları ve halkımızın nasıl sömürüldüğünü görüp de ülke sorunlarıyla ilgilenmemek en yumuşak söyleyişle ihanettir. Türkiye ulusuna ihanettir. Türkiye devletinin geleceğine ihanettir." (1968 İTÜ Arı Yıllığı)

Kısa bir yaşam dilimine sığdırdığı onurlu mücadelesi ile dönemin devrimci dayanışma mücadelesi içerisinde unutulmaz bir yeri olan Harun Karadeniz'in şahsında, özellikle ülkenin sorunlarının çözülmesi gerekliliği yönünde mücadele edilen 68'li yıllarda yaşamını yitirmiş tüm devrimci, demokrat, yurtsever, ilerici, aydın kişileri bir kez daha saygıyla anıyoruz...

Anıları mücadelemize ışık tutacak...

Kaynakça;

- EMO "Elektrik Mühendisliği" dergisi, sayı; 224-235
- Olaylı Yıllar ve Gençlik, Belge Yayınları
- İnşaat Mühendisleri Odası Bülteni Ağustos 1990
- Maden Mühendisleri Odası Bülteni Eylül 2005